

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY i LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307 955 — — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. P. Marji 32. Telefon 22-00. Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadesłane 30 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe.

POKÓJ LUDZIOM DOBREJ WOLI!

Zwycięstwo solidaryzmu nad prywatą i zawiścią.

Przed dwoma bez mała tysiącami lat zabłysła nad ziemią gwiazda bellejemska. W ten wieczór przyszła na świat Miłość, Miłość Zwycięska, Miłość schylająca się dobrotliwie nad każdą niedolą, przygarniająca do siebie litośnie grzechy świata zrodzone z nędzy i słabości, uśmiechająca się z jutrenkową pogodą do kwiatów i ptaków, do obłoków na niebie i do dzikiego, skrytego w głębi puszczy zwierza.

Miłość hartowna, w której niema nic z bezradnego tylko zasepienia się nad ludzką niedolą, która umie w porywie gniewu wygnąć ze świątyni przekupni, wiodących targ świętościami, i wydać walkę każdemu złu, panoszącemu się nad światem i w sercu ludzkim. Miłość ofiarowa, dzwiga gającą ochotnie swój Krzyż na szczyt golgoty, by dać świadectwo prawdzie i nie zaprzeczyć się jej nawet w godzinie śmierci.

Od tych dni, w których Jezus zaczął przemierzać doliny palestyńskiej ziemi, rozpoczęła swój pochód poprzez stulecia miłość. Stała się twórczym kołem rozpędowym historii regulatorką i podwaliną stosunków między ludźmi i gromadami ludzkimi. Miłość współczująca dla ludzkiej niedoli, poczucie solidarności ze wszystkimi, co cierpią i co walczą ze złem, uskrzydliły duszę ludzkości i wywiodły ją z opłotków egoizmu jednostkowego czy stadnego na słoneczne szlaki bojowania o lepsze jutro, o szczęście przyszłości, które — cudownie rozmnożone — nakarmi tysięczne rzesze.

Miłość, posiana w sercach ludzkich przez Dobrego Pasterza, stała się dzwignią postępu, więzią moralną ludzkości. Otoczyła swą opieką świat pracy, świat dzieci i starców, była pobudką rewolucyj i ruchów społecznych, walących stary porządek, zbierała w jedną gromadę rycerzy — rozproszone dzieci wspólnej Ojczyzny. Stała się, zaiste, kołem rozpędowym historii i dzwignią postępu.

Nie zapanowała jeszcze nad światem

—————

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wszystkim swoim Czytelnikom, Przyjaciółom i Sympatykom zasyła serdeczne życzenia „Wesołych Świąt”

Redakcja i Administracja

„Słowa Częstochowskiego”

tem, nie schodziła jeszcze ludzkiej gromady. Nie wypłeniła z serc naszych instynktów egoizmu i sobkostwa. Zbyt często dzieje świata, dzieje ludzkości stają się w tragicznych, niezmiennych nawrotach areną walki, grabieży i gwałtu. Zbyt często triumfuje starorzyska zasada: homo homini lupus est. Napróż

no o dobrą wolę modlą się wieszcz i psalmiści, napróżno corocznie w wieczór właśnie wigilijny, unoszą się nad nimi słowa: Pokój ludziom dobrej woli!

A jednak mimo tragicznych nawrotów, panowania zła, mimo upadków i klęsk droga ludzkości wiedzie wciąż w górę. Rozrasta się w

sercach naszych, w poczuciu powszechnym instynkt solidarności plebiennej, narodowej, ogólnoludzkiej. Znikają skuteczne przegrody, wyhodowane na zawiści i prymacie. Około hasła naczelnego, wiodących ludzi ku lepszej przyszłości, skupiają się coraz liczniejsze gromady.

Spółczesność nasza tym samym ulega przeobrażeniom. Nie zwiódą go już kramarze, kupcy świętościami. Instynkt solidarności obywatelskiej, narodowej, państwowej triumfuje nad próbami zawichrzeń, dyktowanych zawiścią. Rośnie zastęp ludzi dobrej woli, wypracowujących w twórczym trudzie coraz lepsze formy zbiorowego współżycia, zespalaających się w potężny hufiec świadomy swych wobec państwa i wspólnoty obywateli obowiązków. Krzepnie świadomość zbiorowa o obowiązku podporządkowania interesów jednostkowych czy grupowych dobru całości, o obowiązku zespołowej pracy, opromienionej miłością państwa i narodu.

W ten wieczór wigilijny, w ciszy którego dzwoni święta, przez wieki idąca legenda o narodzinach Miłości Zwycięskiej, niechże się zrodzi ona i zakręluje w naszych sercach. Stańmy się siewcami miłości pogodnej, hartownej i ofiarnej. Wtedy tylko staniemy się godnymi członkami wiekowej rodziny narodu i ludzkości.

TRADYCJA O BOŻYM NARODZENIU w obyczajach i pieśni.

Święta Bożego Narodzenia — to najradośniejsze święta, najbogatsze w obyczajach, od prastarych przez wszystkie ludy słowiańskie praktykowanych, najbardziej rozśpiewane melodyjnymi kolenkami, których posiadamy niezliczone bogactwo.

Porównanie dnia z nocą w okresie zimowym święcone jest od wieków przez wszystkie ludy indoeuropejskie, obyczaj ten znają wszystkie ludy słowiańskie, a więc i te szczepy, z których powstał Naród Polski. Święcono je uczą, na której spożywano z zapasów, nagromadzonych na zimę, gdy przesilenie nocy zwiastowało już wiosnę, a z nią nadzieję na nowe dary natury.

Po przyjęciu wiary chrześcijańskiej, Kościół nie wzbronił tego obyczaju, gdyż uczta przypadała właśnie w wigilię, czyli w przededniu rocznicy Narodzin Chrystusa Pana.

Materiałystycznej uczcie pogańskiej Kościół nadał piętno wzniosłości duchowej, wprowadzając na jej rozpoczęcie zwyczaj łamania się opłatkiem, tym „chlebem anielskim”, który jest symbolem Chrystusa Pana.

Pod wpływem wiary chrześcijańskiej zrodziło się również przekonanie, że nie wolno zasiąść do uczty wigilijnej z zawiścią i nienawiścią w ser-

cu, że przełamanie się opłatkiem nawet z najgorszym wrogiem obowiązuje do przebaczenia win, uraz i pozbycia się wszelkiej nienawiści.

Do wieczery wigilijnej powinniśmy, według obyczaju, zasiąść w nastroju pogodnym, radosnym. Wierzenia ludowe podają, że nawet zwierzęta domowe biorą udział w ludzkiej radości na wieczór wigilijny uzyskują możliwość przemawiania mową ludzką. Niewolno jednak ich podsłuchiwać, bo śmierć nagle spotka tego, kto się na to waży.

Obyczaje chodzenia z kozą lub turo-niem albo z wilkiem pochodzą z tych zamierzonych czasów, gdy chwytało i osławiano dzikie zwierzęta. Właśnie w dniu przesilenia się nocy zimowej, zreczni łowcy popisywali się swą zdobyczą, oprowadzając po wsi oswojone sarny (kozy), tury (nieistniejące już dzisiaj dzikie bydło), wilczki i niedźwiadki. Z czasem żywe zwierzęta zastępowano skórami, a jeszcze później — ich wyobrażeniem: koza z płachty i główki drewnianej, niedźwiadzia wyobrażał parobczak w odwróconym kożuchu itd.

Obyczaje chodzenia z gwiazdą, z szopką, odgrywanie „Heroda”, jasełek, wywodzą się już z czasów chrześcijańskich. Były to pierwotnie przedstawienia, urządzone po kościołach, którym

pierwszy początek dał św. Franciszek z Asyżu.

Dziecina Boża w żłóbku, Matka Najświętsza, św. Józef, królowie, pasterze — oto główne postacie „Jasełek”. Wół i osiołek niezbędne są również przy żłóbku. Przedstawienia jasełkowe, do których słowa dorabiali najczęściej zakonie szkolni, z czasem przybrały swawolny charakter, duchowieństwo wzbroniło odgrywania ich w świątyniach. Dziś odgrywane są w świetlicach, teatrach ludowych i miejskich i stanowią ulubioną rozrywkę w czasie świąt Bożego Narodzenia.

Kolendy tworzone były w różnych czasach, najwięcej powstało ich w średniowieczu. Prawie wszystkie kolendy są śpiewane na nutę skoczną, taneczną. Bo i jakże nie radować się, w dniu Narodzenia Zbawiciela świata?

W kolendach, których posiadamy więcej bogactwo, aniżeli jakikolwiek naród na świecie, lud polski wylał całą swą rzewną miłość do Bożej Dzieciny i Matki Zbawiciela.

W kolendach lud polski pofolgował również właściwemu sobie humorowi, który jest wynikiem wrodzonej mu dobroci, łagodności i pogody ducha. Dlatego kolendy tak chwytają nas za serce i dlatego dbać winniśmy, by skarby uczucia i poezji, jakie przekazała nam w kolendach przeszłość, nigdy nie zostały zmarnowane i zatracone.

A. S.

Pijcie znakomite PIWO OKOCIMSKIE

Konferencje min. Simona w Paryżu.

PARYŻ. — Angielski minister spraw zagranicznych sir Simon przybył tu wczoraj wieczorem. Dziś rano minister Simon odbędzie naradę z Paul Boncour'em, który wydaje na jego cześć śniadanie w Quai d'Orsay. Po południu rozmowy ministrów były kontynuowane. W kołach politycznych podkreślają, że pertraktacje te posiadają charakter informacyjny i że będzie można ocenić konkretnych wyników dopiero po powrocie Simona z Rzymu.

Simon w dniu 3 stycznia przyjęty będzie przez Mussoliniego. Przedstawienie stanowiska Niemiec przez Suvicha i Anglii przez Simona pozwoli na przeprowadzenie rozmowy, opartej na znajomości wszystkich niezbędnych elementów.

Możliwość interwencji St. Zjednoczonych na Kubie.

WASZYNGTON. Stosunki oficjalne między Stanami Zjednoczonymi i Kubą budzą poważny niepokój. Pewne grupy rewolucjonistów kubańskich, a szczególnie organizacja A. B. C., pragną sprokować interwencję amerykańską i w tym celu czynią zamachy na zbiory amerykańskich plantatorów trzciny cukrowej. Z drugiej strony departament stanu liczy się poważnie z możliwością nowej próby rewolucji, wymierzonej przeciwko prezydentowi San Martino. Pomimo ewentualności poważnych strat materialnych w razie tych zamieszek, departament stanu nie zamierza wysadzić na ląd wojsk amerykańskich. W Waszyngtonie obawiają się jednak, by rządy angielski i hiszpański, które mają poważne interesy na Kubie, nie zwróciły się do Stanów Zjednoczonych z prośbą o interwencję.

Zjazd azjatycki w Rzymie.

RZYM. — Z okazji otwarcia Instytutu Środkowego i dalekiego wschodu odbywa się w Rzymie wielki zjazd studentów Arabów, Egipcjan, Afgańczyków, Hindów, Chińczyków, Sjamczyków i Japończyków. Uroczystość otwarcia zjazdu odbyło się w sali Juljusza Cezara na Kapitolu.

DŹW. KINO „EDEN”

Niebywały program świąteczny!
WIDOWISKO DLA OSÓB O SILNYCH NERWACH!

WIELKI CYRK

ZE ZWIERZĘTAMI
W ROLACH GŁÓWNYCH.

Piękna ANITA PAGE, słynny pogromca CLADY BEATTY, mały MIKI, oraz LWY i TYGRYSY.

Nad program:

Mąż... Żona... i Teściowa...

Doskonały komedjo-dramat z nauką dla zakochanych, jak pozbyć się natarczywej teściowej.

Nowe kierownictwo Zakładów Ubezpieczeń Społecznych.

WARSZAWA. Od 1-go stycznia 1934 r. wchodzi w życie ustawa scaleniowa zakładów ubezpieczeń społecznych różnych kategorii.

Nową rzeczą w tej ustawie jest utworzenie ubezpieczenia robotników na starość, czyli t. zw. emerytur robotniczych.

W związku z wprowadzeniem tej nowej ustawy i towarzyszącą temu reorganizacją, p. minister opieki społecznej, dr. Hubicki powołał na nowe kierownicze stanowiska:

Na prezesa Izby Ubezpieczeń Społecznych — p. Rożnowskiego Kazimierza, b. wiceministra skarbu, na wiceprezesa — dr. Wilczyńskiego Henryka, na dyrektora naczelnego — p. Makowieckiego Stanisława, na prezesa Zakładu Ubez-

pieczeń na wypadek choroby — dr. Czarnewskiego Wilhelma, na dyrektora — sen. Klemensiewicza Zygmunta, na prezesa Zakładu Ubezpieczeń pracowników umysłowych — dr. Chodźko Witolda, na dyrektora — p. Bienieckiego Stefana, na prezesa Zakładu Ubezpieczenia emerytalnego robotników — p. Simona Gustawa, na dyrektora — p. Pasternaka Józefa, na prezesa Zakładu Ubezpieczeń od wypadków — p. Downarowicza Medarda, na dyrektora — p. Kucharskiego Adama.

„Strzelcy Woroszyłowa”.

MOSKWA. Główna rada Awiochimu przystąpiła do szerokiej akcji zakładania oddziałów przysposobienia wojsko-

wego wśród robotników. Celem tej akcji jest wyszkolenie t. zw. „strzelców Woroszyłowa”. Przy każdej fabryce, liczącej najmniej 2000 robotników, zakładanie są kółka strzeleckie i odbywają się ćwiczenia.

Pomiędzy poszczególnymi Sowietami krajowymi Awiochimu zawierane są t. zw. umowy konkurencji socjalistycznej, na których mocy każdy obwód zobowiązuje się wyćwiczyć odpowiednią liczbę strzelców Woroszyłowa. Tak np. komitet Awiochimu w Odessie zobowiązał się wyćwiczyć około 100.000 strzelców Woroszyłowa, wzamian za co Stalingrad (dawniej Carycyn) podpisał zobowiązanie, że do 17-go kongresu wszechzwiązkowej partii komunistycznej wyćwiczy 36 000 strzelców. Nie pozbawionym znaczenia jest fakt, że główna rada Awiochimu Ukrainy sowieckiej zwróciła się do władz naczelnych tej organizacji w Moskwie ze skargą, że organizacje ukraińskie Awiochimu nie otrzymują odpowiedniej ilości karabinów i ostrych naboju, potrzebnych dla przeprowadzenia ćwiczeń wśród robotników ukraińskich.

Poco kupować na raty, a tem samem przepłacać towar wątpliwego pochodzenia? — kiedy nabyć można w ozdobnej puszcze

Za Zł. 5.- netto 1/2 kilo najlepszego kaka o holenderskiego

Za Zł. 6.- netto 1/4 kilo najlepszej herbaty cejlońskiej

Za Zł. 6.- netto 1/2 kilo aromatycznej świeżo palonej kawy ziarnistej

ale tylko w firmie:

„MOKKA KAWA”
Leon Piotrowski

Częstochowa, II Aleja 24. Tel. 2001.

Cała towarzyska Częstochowa bawi się na Sylwestrowym Balu Kupieckim w Straży Ogniowej!!!

DO BETLEEMU — POLSKIEJ ZIEMI. Pierwsza wilja legjonistów w Karpatach.

Idzie mrok. Idzie ciemność i mgła. Kładzie się na ośnieżone szczyty Karpat, wtula się między gałęzie i konary drzew po stokach... Gęsta, nieprzenikniona ciemność...

Coś błysnęło. Stoi chłopak, okutany w płaszcz. Ostrze bagnetu błyszczy w ciemności.

— Kto idzie?

Głucho, twardo to powiedział. Stoi na stoku góry jako łącznik między zakopanym na froncie oddziałem a rezerwą w tyle.

— Stój! Kto idzie?

— Swoi... Ksiądz kapelan idzie na pasterkę na front...

Idzie ksiądz kapelan na front. Z nim kilku oficerów. Idzie na pasterkę, odprowadzoną w gotyckim kościele lasów szpilkowych, na białych taflach śnieżnych pól, pod baldachimem roziskrzonych gwiazd na niebie, przed ogniskiem bierwion, płonącym poza zasłoną okopów, wśród pak amunicji...

Zbliża się północ. Mały szalas, naprędc z choiny sklecony. W nim dokonuje się misterjum... Srebrzysty odgłos dzwonka... W cieniu poza szalasem pochyła się kilkadziesiąt głów, przypada do ziemi kilkadziesiąt ciał...

Wtem: huk silny, ciskający modlącym się w twarz falę powietrza, grzmot, odbijający się o góry... Na froncie, o

kilkadziesiąt kroków przed szalasem, grzmia armaty...

— Synowie Polski! żołnierze! legjoniści! — zaczyna kazanie ksiądz Antosz — dzisiejszy wieczór spędzacie...

Nowy grzmot armatni.

— ...to dla matki, dla Polski...

Znów łomot.

— ...ten, co zwiastował pokój Boży na ziemi...

Skądś z boku dolatują słowa: „Dystans trzy tysiące pięćset! Pierwsze działo — ogień!”

Słowa komendy mieszają się ze słowami kapłana. Suchy trzask i — grzmot przeszywa powietrze.

— ...ci, co polegli dla matki...

„Drugie działo — ogień!”

A potem siedzi dookoła ogniska, karabiny oparte o ramie, gromadka.

„Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi,

Wstańcie pasterze, Bóg się wam rodzi...”

Ksiądz kapelan i towarzyszący mu oficerowie wracają stokiem do wsi.

Stajnia w nędznej karpackiej wiosce, przysposobiona na wieczerzę wigilijną. Wysunięto kędyś uprzęż i wory owsa i bele siana.

Na ścianach zwieszają się białe derki, podłoga pokryta mchem, dokoła ścian widać się festony gałązek choiny i błyszczą skrzyżowane szable. W środku stół z najprymitywniejszą zastawą żołnierską, cynowe misy, blaszane kubki, w kącie płonie drzewko...

Baczność! — woła dowódca oddziału ułanów, chorąży Górka.

Wchodzi generał Durski z kilkoma oficerami swego sztabu.

Na talerzu biały opłatek.

Ręka twarda, przywykła do szabli, ręka młoda dwudziestoletnich kawalerzystów, drży, gdy sięga po opłatek i dzieli się z tym, który w tej chwili zastępuje ojca, dom, rodzinę — wszystko...

— Chłopcy moi! Szedłem do stajni, a przyszedłem do pałacu... Bo tam, gdzie wy jesteście, stajnie zamieniają się w pałace...

I głos mu się załamuje...

W pośrodku junackiej garstki siedzi siwowłosy generał i z misy czerpie łyżką cienki barszcz, a oczy mu się śmieją i promieniają na widok młodzi. A im kraśnieją policzki i animusz bije z tych postaci, oderwanych od domu, rzuconych na karpackie pustkowia...

A potem chwila skupienia i ciszy. Bo oto poeta-ułan, kapral Maczka, głosi słowa improwizowanego toastu:

Wigilia — drzewko — stół — opłatki.

Wierzcie mi — wielka to godzina!

My — dzieci jednej, wielkiej Matki,

Wielka, żołnierska dziś rodzina.

Gdy tu opłatek wraz spożywa,

Wierzcie mi — chwila osobliwa...

W Polsce! o jakże cudną bywa.

Ta noc, w królewskiej „Śniegów szacie.

Tam każda chata dzisiaj — śpiewa!

Tam każde serce śpiewa w chacie

Pieśń, co w krąg echem się rozchodzi,

Wieszcząc radosne: Bóg się rodzi!

W Polsce!... dalekie, dawne czasy...

Zda się: latami przegrodzone...

Przeszliśmy, góry, rzeki, lasy,

Pola, krwią żyźnie zaroszone,

By wreszcie głosy stęsknionemi
Dziś kolendować... w obcej ziemi!
Precz smutek z czoła! Nam dziś

Hartu! stalowej ducha mocy!
Wiary w przewodnią gwiazdę z nieba,
Co ma nas wieść, wśród ciemnej nocy,

Pomiędzy groty armatniemi,
Do Betlejemu — Polskiej ziemi!

Więc: sursum corda! w górę czoła!
Toast tu wzniesiem, o druhowie!

Lecz pijcie — sercem — dookoła,
Bo piję: szabli polskiej zdrowie!
Za naszych piersi harde męstwo!

Za bój o wolność! Za zwycięstwo!
Na śmierć tyranom — i na zaube

Krwawemu Polski Herodowi!
By rwać niewoli więzy grube,

My jutro na śmierć iść gotowi!
Więc skrzepmyż dzisiaj serca lasze —

Komendancie! W ręce Wasze!

Tak płynie ta jedna, tajemnica, pełna pobożnego czaru noc — pierwsza,

spędzona na wojnie przez młodzież polską. Wyrwana z objęć rodziny,

stworzyła sobie ta młodzież cudowną łaskę swego zapalu dla idei, tę wzniosłą jedyną noc.

Wśród szczytów Karpat, w okopach, wetedach, placówkach, szalasach, szpitalach siedzieli 24 grudnia 1914 roku

synowie Polski i wyczarowali sobie w tę noc obraz przyszłości światlanej.

Wierzyli w tę noc Bożego Narodzenia, że w ich mecie i trudach, ich ofierze

krwi i życia narodzi się — Polska.

Dr. B. Merwin.

Demonstracje antyhitlerowskie w Brukseli.

BRUKSELA. Przed tutejszym konsulem niemieckim odbyła się burzliwa demonstracja belgijskich komunistów na rzecz oskarżonego w procesie lipskim van der Lubbe.

Kilkuset komunistów zebrało się przed gmachem konsulatu, wznosząc wrocie okrzyki pod adresem niemieckiego sądownictwa i Hitlera. Trzy szyby w konsulacie zostały wybite kamieniami.

Silny oddział policji przywrócił spokój, przyczem 4 komunistów zostało po ważnie poturbowanych. Dokonano kilkunastu aresztowań.

Jaki będzie wyrok w procesie lipskim.

LONDYN. Biuro Reutera donosi z do brze poinformowanego źródła berlińskiego, że wyrok trybunału lipskiego w procesie o podpalenie Reichstagu brzmi na stepujaco:

Van der Lubbe skazany zostaje na śmierć. Torgler i trzej Bułgarzy zostaną uniewinnieni.

Torgler nie zostanie jednak zwolniony z więzienia, lecz podobnie jak inni przywódcy partii komunistycznej postawiony zostanie ponownie przed sądem, oskarżony o zdradę stanu.

Trzej Bułgarzy, a to Dymitrow, Popow i Tanew zostaną wydani z Niemiec i odstawieni natychmiast po wyroku do granicy.

Wyrok trybunału lipskiego zostanie ogłoszony, jak wiadomo, dopiero w dniu dzisiejszym.

Jest rzeczą charakterystyczną, że podobnie jak wiadomość Reutera brzmią doniesienia licznych stacji radiowych zachodnio-europejskich.

Jako przypuszczalne źródło wiadomości wymieniają niedyskrecję przedstawicieli Biura Reutera, który treść wyroku otrzymać mógł jedynie od Hitlera lub Goeringa, gdyż jedynie ci dwaj ludzie zawiadomieni zostali przez trybunał Rzeszy o sentencji mającego zapasć wyroku.

Prasa genewska omawia polski projekt konstytucji.

GENEWA. Lewicowy „Le Moment” zamieszcza dłuższy artykuł o reformie konstytucji polskiej.

Autor stwierdza, że Polska w swym położeniu geograficznym musi szukać sposobu zabezpieczającego ciągłość jej polityki bez usuwania instytucji reprezentacyjnych.

Streszczając poszczególne tezy projektu, autor dochodzi do wniosku, że Polska nie zrywa z tradycjami demokracji, chcąc pogodzić zasadę silnego rządu z zasadą republiki ludowej.

Nieograniczone zaufanie społeczeństwa do Marszałka Piłsudskiego ułatwi bezwzględnie przeprowadzenie reformy konstytucji, zasługującej na bacznej uwadze ze względu na obecny kryzys parlamentarny.

Sowiecka wystawa przeciwniemiecka.

CHARKÓW. W tutejszym muzeum rewolucyjnym otwarto wystawę 15-lecia wyzwolenia Ukrainy z pod okupacji niemieckiej.

Wystawa utrzymana jest w jaskrawo antyniemieckim duchu.

Wiele fotografii i dokumentów przy-

Wełna Chroni Zdrowie.

W porze zimowej, a zwłaszcza podczas panujących mrozów, obowiązkiem każdego winno być ciepło się ubierać.

Jedynie wełna daje dostateczne ciepło dla ciała ludzkiego; to też wszystkim przypomnieć należy charakterystyczne właściwości wełny i jej wybitne zalety, z których dziesięć najważniejszych są następujące:

1. WEŁNA jest ciepłą,
2. WEŁNA jest lekka,
3. WEŁNA wchłania wilgoć,
4. WEŁNA wytwarza ciepło,
5. WEŁNA jest elastyczna,
6. WEŁNA jest wytrzymała,
7. WEŁNA przepuszcza promienie ultrafioletowe,
8. WEŁNA nie mni się,
9. WEŁNA jest bardzo trwała,
10. WEŁNA jest naturalnym pokryciem skóry.

Kobiety, dbające o zdrowie swoje i swych najbliższych, do wszelkich robót ręcznych, wyrobu swetrów, pulloverów, bluzek, pończoch, skarpetek,

chustek, szalików, beretów, rękawiczek, ubrań dziecięcych i t. p. używajcie

WEŁNY I WŁÓCZKI

CZESALNÍ I PRZĘDZAŁNÍ

Union Textile

Sp. Akc.

w Częstochowie, Łodzi i Lublińcu

W sprzedaży we wszystkich miastach Polski.

ŻĄDAJCIE GATUNKÓW:

„Wełna domowa” — „Galicjana” — „Superlana” — „Graziella” — „Joconda” — „Perlana” — „Tamara” — „Espera” — „Toska” — „Orlana” — „Unitex”.

W motkach po 100 gram. pod oryginalną banderolą i w kłębkach po 50 gram. w 84 pięknych kolorach.

SPRZEDAŻ NA CZĘSTOCHOWIE:

FIRMA

„WEŁNA”

wł. Ed. Reimschuessel

III Aleja Nr. 52, tel. 15-34.

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE Spółka Akcyjna ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE

przyjmuje WKŁADY NA KSIĄŻECZKI OKAZIELSKIE I IMIENNE

na warunkach specjalnie korzystnych

płacąc: od wkładów złotych 5%
          "   "   złotych w złocie } 4%
          "   "   walutowych }

BEZ ŻADNYCH POTRACEŃ I OPŁAT STEMPLOWYCH.

Warunki powyższe obowiązują w stosunku do dotychczasowych wkładów od dnia 1 Stycznia 1934 roku.

pożyna teror z rabunkową eksploatacją, uprawianą przez okupantów.

Największe wrażenie robią zdjęcia powieszonych na latarniach ulicznych w Charkowie i Dniepropietrowsku po powstaniu przeciwko Niemcom w lecie 1918 roku.

Na tropie szpiegów.

PARYŻ. Materiały w sprawie wielkiej finlandzkiej afery szpiegowskiej, które dostały się w ręce francuskich władz śledczych, pozwalają już obecnie stwierdzić niezbicie, że wszyscy aresztowani w liczbie dziesięciu byli w pierwszym rzędzie na usługach wywiadu sowieckiego, pozostając w ścisłej łączności z organizacją szpiegowską, działającą na terenie Finlandji.

Sledztwo ustaliło, iż aresztowana Lidja Stahl odbywała częste podróże od Helsingforsu. U aresztowanego w Paryżu prof. Martin znaleziono obfite materiały obciążające, m. in. szczegółowe plany pancerników francuskich. Kierownictwo organizacji spoczywało w rękach Lidji Stahl, oraz Amerykanina Roberta Gordona. Dwaj Rosjanie, członkowie organizacji, gdy zauważyli, że są śledze-

ni przez policję, ukryli się, władze są już jednak na tropie szpiegów i aresztowania ich oczekiwane należy z dnia na dzień.

Szajka przemytników w potrzasku.

KATOWICE. Na zielonej granicy pod Brzowicami zastrzeliła ostatnio straż graniczna kontrolę, aby nie dopuszczać do masowych wędrówek przemytników, którzy udają się w niebezpieczną wędrówkę po trzy i cztery razy w ciągu doby.

Onegdaj rano obstawili strażnicy dogodnie dla przemytników przejście, kryjąc się w dobrze maskowanych schronach. W chwilę potem ukazała się szajka przemytników, którzy wracali z Niemiec. Strażnicy przyczajeni w swych kryjówekach, nie przeszkadzali narazie przemytnikom w przejściu granicy, skoro jednak wszyscy znaleźli się na stronie polskiej wyskoczyli ze swych ukryć i wezwali przemytników do zatrzymania się.

Powstało wśród przemytników trudne do opisanego zamieszanie. Jedni cwałowali na stronę niemiecką, inni, bardziej doświadczeni rozprzyszyli się w tyralierkę, usiłując uciec przed strażnikami.

Po bezskutecznych wezwaniach do zatrzymania się, strażnicy oddali kilka strzałów na postrach co odniosło ten skutek, że ośmioro stanęło w miejscu, podnosząc ręce w górę na znak poddania się. Ryzykańcy zbiegli do Niemiec.

Przy zatrzymanych znaleźli strażnicy zapas suszonych owoców południowych, pomarańczy, fig, rodzynków, orzechów kokosowych i laskowych, a ponadto artykuły gumowe i toaletowe, Maggi w w płynie i teczki skórzane.

Nleuczniwy kontroler.

WARSZAWA. Władze śledcze wpadły na trop poważnych nadużyć w urzędzie pocztowym Warszawa IV.

Sędzia śledczy polecił aresztować kontrolera wspomnianego urzędu, Antoniego Deljusa, którego osadzono w więzieniu.

Nadużycia polegały na tem, że kontroler Deljus przywłaszczył sobie pieniężne przekazy pocztowe, złożone w urzędzie.

Przy braku apetytu, zepsutym żołądku, upośledzonym trawieniu, obstrukcji zaburzeniach przemiany materii, pokrzywce i swędzeniu, naturalna woda gorzka „Franciszka-Róze”, usuwa z organizmu substancję gnilną zatrutą organizm. Zalec. przez lek.

dzie pocztowym do depozytu, wskutek tego, że listonosz nie mógł w tym dniu zastać w domu adresata, który mimo kilkakrotnych zawiadomień pieniędzy nie podesłał.

W tej chwili jeszcze nie ustalono do jakiej wysokości sięgają nadużycia niesumiennego urzędnika.

Strasne samobójstwo bezrobotnego.

SOSNOWIEC. Koło jednego z nielegalnych szybków na Dębowej Górze, pod Sosnowcem, zdarzył się wstrząsający wypadek.

Wczoraj wieczorem bezrobotny górnik, Piotr Bereczko, po wyjściu z szybku, siadł na ziemi, umieścił przed sobą ładunek amonitu, poczem podpalił lont. Wskutek eksplozji ciało nieszczęśliwego zostało rozszarpane na strzępy.

Bereczko obciążony był liczną rodziną i od dłuższego czasu znajdował się w skrajnej nędzy.

W kilku wierszach.

— Z okazji świąt Bożego Narodzenia Pan Prezydent Rzeczypospolitej za pośrednictwem Agencji „Iskra” złożył 500 złotych na Fundusz Bratniej Pomocy Związku Legionistów.

— Kierownictwo partii hitlerowskiej Ulm, wobec szerszenia się ostatnio wśród ludności pijaństwa, zapowiedziało internowanie w obozach koncentracyjnych nałogowych pijaków.

— Na najbliższej sesji Rady Ligi Narodów w Genewie przewodniczyć będzie polski minister spraw zagranicznych, Józef Beck. Obrady rozpoczną się 13 stycznia 1934 r.

— W Łodzi, w tramwaju, posterunkowy policji, Adam Sadurski, usiłował wyjąć rewolwer z kieszeni płaszcza i umieścić go w futerale. Sadurski uczynił to tak nieszczerliwie, że spowodował strzał, a kula ugodziła go w serce, kładąc go trupem na miejscu.

— Cziński rząd narodowy zamówił w angielskich stocznicach większą ilość okrętów wojennych różnego typu. Okrety te wchodzi w skład nowego programu flotowego rządu chińskiego.

— Norweski parowiec nadbrzeżny „Fritjof Nansen” najechał podczas gwałtownej burzy na rafę podwodną w pobliżu Masö i począł tonąć. Załoga zdołała się uratować, pozostawiając statek na pastwę fal.

BINOKLE i OKULARY różnych fasonów zeszklę najlepszych światowej sławy fabryki Zeissa, ściśle dostosowane podług przepisów pp. Okulistów, wykonane solidnie i fachowo. Lornetki, lupy, termometry lekarskie i pokojowe. Aparaty fotograficzne znanych firm, oraz przybory fotograficzne, wyroby stalowe i rakiety tenisowe.

R. SOCZEK, optyk
Częstochowa, II Aleja Nr. 16 Tel. 2225
CENY KONKURENCYJNE.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Wytwórnia mebli wykwalifikowanych

Leon Goldberg

Częstochowa, Al. Wolności 11.

Wykonuje pierwszorzędnie wszelkiego rodzaju urządzenia meblowe, według najnowszych modeli z pełnowartościowych materiałów z długoletnią gwarancją.

CENY KRZYWOSŁOWE. Dogodne warunki spłaty.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

koniecznie z tym znakiem!

KOWALSKA
USUWA NAJUPORCZYWSZE BOLE GŁOWY
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA (A.P.KOWALSKI) WARSZAWA

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną klientelę, że w dniu 23 b. m. została otwarta cukiernia pod firmą

„CAFE ROMA”

przy ul. Panny Marji 24.

Poieca ciastka, pączki, torty i wszelkie wyroby wchodzące w zakres cukiernictwa. Cukiernia zaopatrzona w wielki wybór pism krajowych i zagranicznych.

Z poważaniem

Piotr Dębski i S-ka

Dźwiękowy Kino-Teatr

„STYLOWY”

Panny Marji 27, tel. 1457

NOWOCZESNY ROBINSON

W roli głównej: ulubieniec publiczności DOUGLAS FAIRBANKS

Nad program: Dodatki dźwiękowe. — Ceny miejsc zwykłe.

Wielki świąteczny program!

Dawno oczekiwany przez wszystkich

— film egzotyczny p.t. —

Firma U. LIBROWICZ i S-ka

II Aleja 16 -- tel. 10-41.

POLECA

wyroby
Towarzystwa Zakładów

Żyrardowskich

w wielkim wyborze

oraz najmodniejsze jedwabie, aksamity, wełny i t. p. na nadchodzący sezon.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 24 grudnia. Wigilia, Adama i Ewy.

Poniedziałek 25 grudnia. Narodzenie Chrystusa Pana

Wtorek 26 grudnia. Szczepana męcz.

Sroda 27 grudnia. Jana apostoła

Wschód słońca o g. 7.43 Zachód g. 15.44

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: II Aleja, Ostatni Grosz.

W nocy z poniedziałku na wtorek: Stary Rynek Siedmiu Kamienic.

W nocy z wtorku na środę: N. Rynek, Aleja, Wolności.

Komunikacja autobusowa w święta. Dziś w sobotę autobusy kursować będą tylko do godz. 19, a w niedzielę 24 ruch odbywać się będzie normalnie, w poniedziałek 25 bm. autobusy wyruszą na miasto o godz. 13 lub 14 i kursować będą do wieczora, we wtorek 26 ruch normalny.

Obniżka opłat patentowych od sprzedaży napojów alkoholowych. W dniach najbliższych ogłoszone zostanie ogłoszenie ministra skarbu w sprawie zmian w opłatach patentowych od hurtowej i detalicznej sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych.

Rozporządzenie to wprowadza od 1 stycznia 1934 roku znaczne ulgi w opłatach od sprzedaży spirytusu, wódek, napojów winnych i piwa.

Obniżka wynosić będzie przeciętnie około 47 procent i wysokość jej zależna będzie od rodzaju napoju i miejsca sprzedaży.

Dla zakładów sprzedaży, znajdujących się w pierwszej klasie miejscowości, do której zalicza się miasta: Katowice, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań i Warszawa, obniżka wynosić będzie od 20 do 34 procent, w drugiej klasie, do której zalicza się wszystkie inne miasta, liczące ponad 100.000 mieszkańców—od 28 do 52 procent, najwyższa zaś obniżka przewidziana jest dla zakładów, zaliczonych do trzeciej klasy miejscowości, t. j. dla miejscowości, liczących do 10 tys. mieszkańców (wszystkie gminy wiejskie)—od 40 do 64 proc.

Kalendarzyk łowiecki. Zgodnie z przepisami łowieckimi, obowiązującymi na terenie całego państwa, oprócz województwa śląskiego, z dniem 14 b.m. skończył się czas ochronny na sarny-kozy, oraz łanie jelenie i daniela; czas ochronny na tę zwierzynę zacznie znowu obowiązywać od 16 lutego.

Z dniem 15 b. m. zaczął się czas ochronny na zajęce-szaraki, niedźwiedzie oraz rysie. Względem niedźwiedzi i rysi czas ochronny obowiązywać będzie aż do 15 grunia roku przyszłego, względem zajęców szaraków zaś do 20 października roku przyszłego.

Zamiast życzeń świątecznych na najbiedniejszych dzieci złożył agr. pow. Marjan Ogłaza — 2 zł.

Zamiast życzeń świątecznych i noworocznych dyr. D. Szwarc składa dla Organizacji Młodzieży Pracującej 20 złotych.

„Sylwester“ w Pochodni. Polskie Towarzystwo Kultury i Oświaty Robotniczej „Pochodnia”, dorocznym zwyczajem, urządza w Sali Rady Miejskiej w dniu 31 | 12 b. r. Zabawę Sylwestrową. Wejście za zaproszeniami. Zarząd.

Cichem pragnieniem każdego to nowoczesny RADJO - odbiornik

Najmilszą niespodzianką gwiazdkową będzie najnowszy trzech-lampowy odbiornik do sieci z wypisanymi stacjami na skali

w cenie zł. 245.—

„STATOR“

II Aleja 39.

Bank Spółdzielczy Przemysłowców i Kupców

Spółka z ogan. odpow.

w Częstochowie, ul. Panny Marji 22 (dom własny).

Załatwia wszelkie operacje w zakres bankowości wchodzące. Przyjmuje wkłady zwykłe i premjowane.

Zjednoczone Fabryki Wyrobów Metalowych M. Rosenstein i L. Bromberg

S-ka Akc.

Berka Joselewicza 3

100 tys. robotników otrzyma pracę przy robotach publicznych.

Prezes Funduszu Pracy, b. min. Kłerner i dyr. poseł Madeyski udzielili szeregu szczegółów, dotyczących zatrudnienia bezrobotnych przy robotach publicznych w roku przyszłym.

Roboty publiczne ze środków Funduszu Pracy mają wynieść 60 milionów zł., czyli więcej o 10 milionów zł. w stosunku do okresu poprzedniego.

Przy robotach znajdzie zatrudnienie w roku przyszłym 85.000 robotników (w ub. roku było tylko 65.000 robotników), a ponadto w drodze pośredniego zatrudnienia znajdzie zajęcie 15.000 ludzi, czyli razem zatrudnionych zostanie w roku przyszłym około 100.000 ludzi.

Fundusz Pracy na roboty wodno-komunikacyjne przeznaczył 8.500.000 zł., z czego 5.400.000 na meljoracje państwowe i 1.300.000 zł. na meljoracje samorządowe.

Na elektryfikację i gazyfikację Fundusz Pracy przeznaczył na rok 1934 — 683.000 zł.

Na roboty kolejowe Fundusz Pracy przeznaczył 1.000.000 zł. Inne roboty kolejowe będą wykonane przez Fundusz Inwestycyjny.

Na uzbrojenie terenów budowlanych Fundusz Pracy przeznaczył 2.000.000 zł. na kredyty zaś budowlane 2.500.000 zł. Chodzi tu o najmniejsze domki dla pracowników i robotników. Istniejący przy Ministerstwie Skarbu komitet doraźny

budowlany ma powołać do życia specjalne instytucje dla budowy małych domków dla robotników i pracowników umysłowych. Bank Gosp. Kraj. i Z. U. P. P. mają też przeznaczyć na ten cel pewne fundusze. Fundusz Pracy ma dawać na budowę domku robotniczego około 2.000 zł.

Na urządzenie miejskie, jak sieć gazowa, kanalizacyjna, elektryfikacja itd. Fundusz Pracy przeznaczył 8.700.000 zł. na chłodnię i rzeźnię 912.000 zł. na wychowanie fizyczne 950.000 zł.

Na dokończenie gmachów publicznych Fund. Pracy przeznaczył 4.600.000 zł. Przedewszystkiem na dokończenie budowy 95 szkół powszechnych, co związane jest z kosztem 2.500.000 zł. Pewna suma ma też być przeznaczona na dokończenie budowy szpitali

Na ryczałty do dyspozycji wojewodów przeznaczono 2.300.000 zł. na drobne roboty, przeznaczono 1.000.000 zł. wreszcie na zatrudnienie pracowników umysłowych w sposób programowy, a nie—jak dotychczas—doraźny—przeznaczono 1.500.000 zł. W lutym ma być opracowany specjalny program dotyczący zatrudnienia pracowników umysłowych.

Wieczorek taneczny w gimn. im. H. Sienkiewicza. Tradycyjnym zwyczajem Samopomoc gimn. im. H. Sienkiewicza urządza 27 bm., we własnej sali, artystycznie udekorowanej, wieczorek taneczny. Bufet tani i obficie zaopatrzony. Orkiestra pierwszorzędna. Niezawodnie młodzież tłumnie przybędzie na wieczorek, aby w miłej atmosferze spędzić we soło i przyjemnie czas. Ceny kryzysowe. Całkowity dochód przeznaczony na cele Samopomocy.

Tradycyjny wieczór sylwestrowy. W niedzielę sylwestrową Stowarzyszenie Pracy Społeczno-Wychowawczej im. Marszałka Piłsudskiego urządza w salach Ogniska Obrony Niepodległości (Pułaskiego 2) 3-ci doroczny tradycyjny wieczór sylwestrowy pod protektorem

starosty Eustachiewicza, gen. Dąbkowskiego, komisarza Mackiewicza i członka honorowego Stowarzyszenia posła dr. Biluchowskiego.

Rolę gospodyń przyjąć raczyło grono specjalnie uproszonych pań.

Posiadający już za sobą dwuletnią chlubną tradycję bal Stowarzyszenia nie wątpliwie i w roku bieżącym zgromadzi doborowe towarzystwo.

Przyczyna smutku... Niejeden zali się na brak wesołości, ciągle smutek, czy jakieś niezadowolenie. Czemu to należy przypisać? Dlaczego jedni są w pełni rozradowania i na ich ustach stały uśmiech zadowolenia?

Powodem niezadowolenia jest li tylko zły dobór zabaw karnawałowych, a przedewszystkiem Sylwestra. Ten, kto bawi się na zabawie Kolegium „Absolwentów Szkoły Handlowej Stow. Kupców Polskich w Częstochowie” wynosi z niej pełne zadowolenie i humor na długi czas.

Przyjdź a przekonasz się sam! Okaż niebawem! Sylwester w Straży Ogniowej urządzony jest staraniem Kolegium Absolwentów Szkoły Handlowej Stow. Kup. Polskich w Częstochowie. Wstęp tylko za zaproszeniami dla pań zł. 1,09, dla panów zł. 2,49. Początek o godz. 22. Strój wieczorowy. Bufet wyborowy i tani. Sala pięknie udekorowana.

Legitymacje P. O. S. Komenda Powiatowa w. f. i p. w. pow. Częstochowa podaje do wiadomości, że legitymacje na Państwową Odznakę Sportową są do odebrania w Komendzie Powiatowej w. f. i p. w. ulica Piłsudskiego Nr. 19 codziennie od godz. 8 do 15-ej dla tych osób które ubiegają się o Państwową Odznakę Sportową w miejscowościach:

1) Kamienica Polska, 2) Ługi Radły, 3) Przystajń, 4) Bór Zajaciński, 5) Kluczo, 6) Zagórze, 7) Krzepice, 8) Częstochowa, Zakład Wychowawczy dla Jaglicznych, 9) 10) Wyczerpy Górne, 11) Rędziny, 12) Wąsosz, 13) Zawady, 14) Kłobucko, 15) Wielki Bór.

Otwarcie Café „Roma“. W gruntośnie odrestaurowanym i niezwykle efektownie, do pewnego stopnia luksusowo, odnowionym lokalu, przy ul. Panny Marji 24, róg Alei Kościuszki, otwarta została reprezentacyjna cukiernia, która w przyszłości połączona zostanie z dancingiem towarzyskim, Café „Roma”, którego właścicielem jest znany w naszym mieście kupiec i przemysłowiec branży cukierniczej, p. P. Dębski.

Lokal już na wstępie sprawia istotnie wrażenie jaknajlepsze i śmiało pretendować może do stanowiska lokalu reprezentacyjnego, którego brak w Częstochowie dał się zupełnie poważnie odczuwać.

Ze smakiem artystycznym urządzone sale, utrzymane i szarmonizowane gustownymi obiciami ścian, wygodne, a estetyczne meble, nowoczesne oświetlenie i ogrzewanie, oto rzucające się na pierwszy rzut oka walory nowej placówki, której u progu jej istnienia życzyć należy jaknajpomyślniejszego rozwoju.

Sprawa o złamane żebro. W związku z notatką naszą pod powyższym tytułem p. Kołodziejczyk prosi nas o zażalenie, że z p. Borową nie go nigdy nie łączyło, a co do stanu faktycznego okoliczności zatargu p. K. stwierdza, że krytycznego dnia rano odwiedziła go żona Pelagja i wszczała z nim kłótnię, w czasie której uderzyła męża butelką w głowę. Siostra żony uderzyła p. K. wazonem, a kiedy w mieszkaniu zjawił się szwagier Nawrocki, wywiązała się bójka.

Odwolanie.

W związku z zamieszczoną notatką o przywłaszczeniu pieniędzy przez p. Bronisławę Grzybowską na szkodę p. Kazimierzy Gackiej! komunikują nam, że sprawa ta wynikała naskutek oszczerczego oskarżenia kucharki, która oskarżyła p. Grzybowską, jak się okazuje obecnie, zupełnie bezpodstawnie.

Wyjaśnienie tej sprawy daje rehabilitację kompletną p. Grzybowskiej i moralną satysfakcję p. Gackiej.

Kino „P A N“ Dąbrowskiego 16

W niedzielę dn. 24 b.m. **Zemsta Szeika.** Od poniedziałku i dni następ. Z okazji świąt Dyrekcja Kina wystawiła na ekran potężny podwójny program produkcji F. B. O. Pietures w Ameryce

Podzwrotnikowe Szaleństwo (Tropic Madness)

Wzruszający dramat miłości i poświęcenia odgrywający się na jednej z arcywiosłch wysp. Qraz drugi program:

OSTATNI ATAK Akcja na tle rewolucji w Argentynie — Emocjonujący film z życia rozbitków wojsk powstańczych — Zwycięstwo i wyzwolenie Argentyny

NA GWIAZDKĘ!

Wytwórnia
trykotaży

„RUNO”

F. HENNO i S-ka
II Aleja 18.poleca swoje wyroby, jak swetry, pulowery damskie, męskie
i dziecinne oraz pończochy i bieliznę w wielkim wyborze.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE!

NA GWIAZDKĘ!

Zamiast życzeń świątecznych
i noworocznych dr. Alfred Franke złożył na budowę Ogniska Obrony Niepodległości 10 zł.

Zamiast życzeń świątecznych dyr. Matuła złożył zł. 20 na Bratnią Pomoc przy Związku Legionistów

Sylwester akademicki. W niedzielę, 31 b. m. odbędzie się w salach hotelu Polonia tradycyjny, akademicki bal sylwestrowy. Protektorat nad balem przyjęli: starosta częstochowski p. Kazimierz Eustachiewicz, p. generał Mieczysław Dąbkowski oraz p. komisarz Jan Mackiewicz. Zaproszenia wydaje sekretariat Akademickiego Koła Częstochowian w Krakowie, w lokalu Stowarzyszenia Kupców Polskich (III Aleja 46, wejście od ul. Dąbrowskiego) codziennie na dyżurach od godz. 11 do 13-tej.

Zabawa taneczna w Wyczerpach Dolnych. W niedzielę, 24 b. m., w sali Straży Ogniowej Koło Związku Rezerwistów w Wyczerpach Dolnych urządza zabawę tańczącą.

Z teatru kameralnego.

Repertuar świąteczny.

Dziś w sobotę i jutro w niedzielę teatr nieczynny.

W poniedziałek t.j. w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia, o godz. 20-tej znakomita komedia „Mecenas Bolbec i jego mąż”.

We wtorek, o godz. 15.30 niezawodny „Ten stary warjat” komedia Stefana Kiedrzyńskiego; o godz. 18 i 20.30 — wspaniała rewja świąteczna pt. „Częstochowa szaleje” z Dorą Kalinówną na czele zespołu teatru.

We środę, powtórzenie rewji „Częstochowa szaleje”.

Bilety na wszystkie powyższe przedstawienia będą do nabycia na dwie godziny przed każdym przedstawieniem w kasie teatru.

„Jasełka” w sali Katedralnej. — Począwszy od dnia 25 grudnia br. chór katedralny wystawia „Jasełka” w zupełnie nowej inscenizacji, z prologiem, wg. oratorium ks. Soleckiego. Reżyseruje p. E. Halicki.

Chór katedralny dokłada wszelkich starań, nie szczędząc kosztów, aby „Jasełka” wypadły jaknajlepiej. Udział przy muje 60 osób.

Pełnie nowe dekoracje, doborowy zespół orkiestralny oraz taneczny. Wszystko to daje gwarancję, że „Jasełka” chóru katedralnego cieszyć się będą jak co roku, niesłabnącem powodzeniem. Szczegóły w afiszach.

Wyrok w procesie Podgórskiej. Przed kilku dniami donosiliśmy o rozprawie sądowej przeciwko kierownicze sklepu IKC, Podgórskiej. Rozprawa odbyła się przed sądem okręgowym w Sosnowcu i w wyniku jej Podgórska została uniewinniona.

Kino-Teatr „ATLANTIC” ul. Ogrodowa 14-16.

Otwarcie sezonu dźwiękowego — Wspaniały świąteczny [podwójny program

Legion Ulicy

W rolach głównych: Zosia Mirska
Stefek Rogulski, Tadeusz Fijewski i inni.

Oraz drugi program — Po raz pierwszy w Częstochowie wielka sensacja dźwięk.

Zwycięskie Stado

Dźwiękowe Kino „LUNA” w Częstochowie

WIELKI PROGRAM ŚWIĄTECZNY!

W niedzielę 24 i poniedziałek 25 grudnia
Ostatnia Eskapadapolski dźwiękowiec z Lubieńską, Węgrzynem i w. in.
NAD PROGRAM:**Schowajcie swoje smutki**arcywesoła komedia z **Flipem i Flapem**
na czele.

Od wtorku 26 i dni następnych

DAWNO OCZEKIWANY FILM p. t:

W CIENIU KRZYŻAz Claudeta Colbest, Franksie Marchem, Elissą
Landi i 7500 statystów

SZCZEGÓŁY W AFISZACH I ULOTKACH.

CUKIERNIA ZIEMIAŃSKA

II Aleja 28, tel. 20-72.

POLECA NA ŚWIĘTA

pierniki miodowe, ozdoby choinkowe jak to
pierniczki ozdobnie szprycowane, konserwy
cukrowe, owocyki marcepanowe i t. p.

CIASTA:

placki, babki, strucle makowe, pistacjowe,
orzechowe, pączowe i migdałowe, jak
również wykwinne torty.

Wszystko własnego wyrobu — pierwszej jakości.

Ceny konkurencyjne! — — Ceny konkurencyjne!

Jeśli masz co kupić korzystnie,
to w składzie aptecznym i perfumerji

„ORION” II Aleja 18

Gabinet Racjonalnej Kosmetyki „URODA”

ul. Piłsudskiego 19, m. 2. Tel. 23-72.

MARJI ORZEŁ

Usuwanie wszelkich defektów skóry, masaże ręczne, elektryczne, maseczki u-
piększające, maquillage wieczorowy, przyciemnianie brwi i rzęs.

Przyjmuje od godz. 9 rano do 7 wieczór.

TURNIEJ SPORTOWY

„Słowa Częstochowskiego”

Losowanie odbędzie się 28 b. m.

Nasz turniej sportowy w świecie sportowym obudził żywe zainteresowanie wszystkich ćwiczących zespołów, które na wiadomość o rozpoczęciu rozgrywek przystąpiły do rzetelnych treningów. Dziś jesteśmy niemal w przededniu losowania, przełożonego przez władze sportowe na prośbę kilku klubów na dzień 28 bm. odbędzie się ono w sekretariacie Częstochowskiego Podokręgu K. O. Z. G. S. w Magistracie o godzi-

nie 19.30.

Do terminu tego zgłaszać należy zespoły do turnieju. Na dzień losowania do lokalu sekretariatu proszeni są przybycie przedstawiciele klubów biorących udział w turnieju. Każdy przedstawiciel winien posiadać upoważnienie pisemne swego klubu.

Po wylosowaniu kluby w ustalonej kolejności rozpoczną rozgrywki turniejowe w dniu 6 stycznia o godz. 13-ej w gmachu „Brygady” (Pułaskiego 2), która jako zeszłoroczny zwycięzca w myśl regulaminu, jest w b. r. gospodarzem turnieju.

Rozgrywki prowadzone będą w koszykówce panów, siatkówce panów i pań.

Nagrodę przechodnią dla zwycięskiego zespołu w koszykówce panów stanowi piękny srebrny puchar ufundowany przez posła dra T. Biluchowskiego. Nagrodę w siatkówce panów ufunduje re-

dakcja „Słowa Częstochowskiego”, a a rozgrywki w siatkówce pań odbędą się o nagrodę przechodnią Przewodniczącego Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. komisarza Mackiewicza.

Na karnawał

poleca firma

J. RZAŚIŃSKI

II-ga ALEJA Nr. 29

jedwabie w najnowszych gatunkach i tkaninach po cenach najniższych.

MEBLE NOWOCZESNE

najkorzystniej można kupić tylko w firmie Adam Gliński Aleja 12. Rok założenia 1885. Poleca najnowszych fasonów i fornierów, bezkonkurencyjnej roboty: urządzenia sypialne, stołowe, kuchnie, oraz sztuki poedyńcze. Ceny niskie kryzysowe! Telefon nr. 23-22.

„Gospoda Ludowa”

II-ga Aleja 41 (w podwórzu)

wydaje codziennie od godziny 7-ej rano do 11-ej wieczorem śniadania, obiady, kolacje, oraz wszelkie zakąski gorące od 50 groszy.

Nowootwarty sklep artykułów spożywczo-
-mlecznych **M. A. Wiener**
II Aleja 21 posiada codziennie świeże jaja, masła śmietankowe, dworskie, sery białe, litewskie i szwajcarskie oraz wszelkie gatunki ryb.

Jubiler

H. HIPSZER

Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 13.

Poleca wszelką biżuterję, srebro zegarki, oraz platery po cenach — znizonych.

Specjalność: obrączki ślubne

LEKARZ-DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

Ul. N. Marji Panny (Aleja) Nr. 10.

P O W R Ó C I Ł

Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 wieczorem. W niedzielę i święta od 10—2 po południu.

Nowoczesne fotografie

otrzymasz tylko

w Foto „SZTUKA”

I-sza Aleja Nr. 12,

telefon 21-79

Zakład fryzjerski Katedralna 3-5 Jedliński
zniżył ceny golenie 20 gr., strzyżenie 30 groszy.

Do wynajęcia 3—4 pokoje z kuchnią, ciepłe i słoneczne zozkład korytarzowy w okolicy dworca kolejowego. Komorne tanie. Informacje: ul. Racławicka № 12, m. 7 II piętro.

Tylko 20 gr. golenie 30 groszy strzyżenie kosztuje w Zakładzie fryzjerskim ulica Mirowska № 8, naprzeciw starej synagogi

Najpiękniejszą i najtańszą fotografię
ślubną otrzymasz tylko

w FOTO „SZTUKA”

I-sza Aleja 12, telefon 21-79.

SP. AKC. GNASZYŃSKIEJ MANUFAKTURY

w Gnaszynie pod Częstochową, Woj. Kieleckie
Przędzalnia, Tkalnia, Farbiarnia i Wykończalnia

Adres dla listów:

Częstochowa, skrz. pocz. 116.

Adres dla depesz:

„Gnajuta” Częstochowa

PRZEDMIOTY WYTWÓRCZOŚCI:

PRZĘDZA lniana i konopna we wszystkich numerach rymarska, wędliniarska, szewska, do wyrobu sieci, uszczelnień dywanów, kilimów oraz nici lniane.

TKANINY LNIANE: Na letnie ubrania wojskowe, marynarskie robocze, ochronne, szpitalne, prześcieradła, maglowniki, ręczniki wysypy, brezenty, na opony wagonowe, płótno żaglowe, hangarowe, sztywnik krawiecki, płachty żniwne, ścierki i t. p.

TKANINY KONOPNE: Wszelkiego rodzaju tkaniny filtracyjne i brezentowe.

WORKI lniane i konopne do wszelkich celów.

SIENNIKI lniane i konopne.

Zasady zaszeregowania pracowników państwowych.

Jak już pokrótce donosiliśmy, Rada Ministrów uchwaliła szereg rozporządzeń wykonawczych do nowych ustaw uposażeniowych, ogłoszonych w październiku r.b., które łącznie obejmują całokształt ustawodawstwa, regulując w sposób szczegółowy sprawy zasad zaszeregowania do grup uposażenia, dodatków lokalnych, funkcyjnych i służbowych.

Pierwsze z tych rozporządzeń dotyczy zasad zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia, automatycznych awansów nauczycielskich, dodatków lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz umundurowania niższych funkcjonariuszów państwowych.

Funkcjonariuszami państwowymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są: urzędnicy oraz praktykanci, profesorowie i pomocnicze siły naukowe w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, funkcjonariusze Straży Więziennej i niżsi funkcjonariusze państwowi.

Urzędnicy (niżsi funkcjonariusze państwowi, praktykanci), pozostający w służbie państwowej w dniu 1 lutego 1934 r. zaszeregowani zostaną do jednej z dwóch po sobie następujących grup uposażenia, z których jedna ma uposażenie zasadnicze wyższe, druga zaś niższe od dotychczasowych poborów netto pracownika.

Celem ustalenia poborów netto należy odjąć od sumy uposażenia według stanu na dzień 1 stycznia 1934 r. wraz z dodatkami regulacyjnym, mieszkaniowym, ewentualnie wyrównawczym (a dla utrzymujących rodzinę także ekonomicznym na jednego członka rodziny) — przypadające od tej sumy opłaty na podatek dochodowy, opłatę emerytalną i Fundusz Pracy.

Do nauczycieli szkół państwowych i publicznych, pozostających w służbie w dniu 1 lutego 1934 r. stosują się powyższe zaszeregowania z tą zmianą, że przez dotychczasowe pobory netto nauczycieli publicznych szkół powszechnych rozumie się sumę obliczoną bez dodatku miesz-

kaniowego. Specjalne szczegółowe przepisy określają zasady automatycznego przechodzenia nauczycieli pozostających w służbie w dniu 1 lutego 1934 r. do wyższych grup uposażenia.

Funkcjonariusze państwowi, którzy w związku z zaszeregowaniem do nowych grup uposażenia zaszeregowani zostaną do grupy bezpośrednio niższej i wskutek czego mogliby stracić przy porównaniu dotychczasowej płacy netto (obliczonej w sposób podany powyżej) z nowym uposażeniem (uposażenie zasadnicze wraz z ewentualnym dodatkiem lokalnym, funkcyjnym, służbowym) więcej niż 7 proc. dotychczasowej płacy netto — otrzymają zasiłek wyrównawczy. Zasiłek ten obliczony będzie w ten sposób, aby pokrył różnicę między pełną stratą, a stratą 7 proc.

Dla funkcjonariuszów państwowych, zajmujących stanowiska kierownicze rozporządzenie przewiduje dodatki funkcyjne i podaje wykaz stanowisk kierowniczych, do których przywiązana jest odpowiednia stawka dodatku funkcyjnego. Stawek tych dodatkowo jest 11 od 3000 do 50 zł. miesięcznie.

Osoby, pobierające dodatek funkcyjny, nie mogą otrzymywać równocześnie dodatku służbowego.

Osobny przepis określa, którzy funkcjonariusze niżsi obowiązani są do noszenia umundurowania w służbie i otrzymują ze Skarbu Państwa umundurowanie za opłatą 25 proc. jego wartości.

Sędziowie i prokuratorzy.

Rozporządzenie o zasadach zaszeregowania do grup uposażenia sędziów i prokuratorów przewiduje dla sędziów i prokuratorów, pozostających w służbie w dniu 1 lutego 1934 r. zaszeregowanie według następujących zasad: pozostający w grupie D będą zaszeregowani do grupy I lub II, w grupie C do grupy II lub III, w grupie B do grupy III lub IV, w grupie A do grupy VI. Asesorzy i aplikanci sądowi, przyjęci na etat płatny otrzymają grupę VII lub VIII względnie IX lub X uposażenia, ustanowionych dla funkcjonariuszów państwowych.

W rozporządzeniu podany jest wykaz stanowisk kierowniczych, do których przywiązane są dodatki funkcyjne dla sędziów i prokuratorów w wysokości od 2000 zł. do 50 zł. miesięcznie.

Oficerowie i szeregowi.

Jeżeli chodzi o oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej — rozporządzenie podaje m. in. następujące zasady:

Nadkomisarz — grupa IV, komisarz — V, podkomisarz — VI, aspirant — VII, starszy przodownik — VIII, przodownik — IX, starszy posterunkowy (starszy strażnik graniczny — X, posterunkowy (strażnik graniczny) — XI (podajemy w nawiasach te stanowiska Straży Granicznej, których nazwa różni się od nazwy strażnik P. P.)

Wyżsi oficerowie i szeregowi P. P. otrzymują dodatki służbowe w wysokości od 450 do 50 zł. miesięcznie, oficerowie i szeregowi P. P. pełniący służbę

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH I DAMSKICH

Wykonuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów. xxxx

FIRMA M. JAKUBOWICZ, Aleja Nr. 6.

CENY KONKURENCYJNE.

śledczą w urzędach śledczych otrzymują zamiast powyższego dodatku — dodatek w wysokości od 440 do 60 zł. miesięcznie.

Rozporządzenie podaje ponadto wykaz stanowisk w P. P. i Straży Granicznej, do których zamiast dodatku zwykle go służbowego, przywiązany jest specjalny dodatek służbowy od 800 do 80 zł. miesięcznie.

Przepisy o zasiłku wyrównawczym, podane przy omówieniu zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych, mają analogiczne zastosowanie do sędziów i prokuratorów, oraz oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej.

Termin płatności uposażenia pozostaje nadal ten sam.

Wszystkie powyższe rozporządzenia ogłoszone zostaną w dniach najbliższych w „Dzienniku Ustaw”.

Po ogłoszeniu ich, władze niezwłocznie przystąpią do zaszeregowania pracowników, tak, że do 1 lutego 1934 r., t. j. do dnia wejścia w życie nowych ustaw uposażeniowych wszystkie czynności, związane z uporządkowaniem poborów, ich ujednolaceniem i uproszczeniem obliczeń — zostaną całkowicie ukończone.

Z KRAJU.

Wesołe życie hr. Jarosława Potockiego Olbrzymi majątek wystawiony na licytację za długi.

Swego czasu pisaliśmy o olbrzymich majątkach hr. Jarosława Potockiego na Polesiu, w których obok ubogich i małorolnych włościan żyją setki nieopłacanej od kilku lat służby.

W tym samym czasie gdy kasy magnackich dóbr nie miały ani grosza dla przymierających z głodu oficjalistów i fernali, właściciel i dziedzic, p. hrabia Potocki hulał w warszawskich dancin-gach. Wszyscy dyrektorzy i kelnerzy najdroższych lokali znali dobrze wielkopolski gest hrabiego, który cyframi płaconych rachunków zakasował wszystkich dotychczas znanych na warszawskim bruku przedstawicieli „złotej młodzieży”.

Szampan dla wszystkich gości, znajdujących się na dancingu, szampan dla służby i orkiestry — to jedna z drobnych „rozrywek” młodego magnata.

Przerazona czułością hrabiego rodzina postarała się na podstawie art. 497 kodeksu cywilnego, obowiązującego w b. Kongresówce, ograniczyć prawa hrabiego, przydając mu kuratora, którym początkowo został b. szef korpusu sądowego, obecnie adwokat dr. Daniec.

Przed kilku laty młody hrabia oze-nił się z srodziwą tancerką.

Ludźono się, że małżeństwo ustauku-

je hrabiego. Niestety. Wystawne uczyty, najdroższy w Warszawie samochód, tualety pani hrabiny, wszystko to pochłaniało bająskie sumy, o które było co-raz trudniej, bowiem majątek, źle gos-podarowany, dochodów nie dawał, nato-miast błyskawicznie wzrastało zadłużenie zwiastujące za podatki i wszelkie świad-czenia.

Miejsce opróżnione przez gen. Dań-ca, który nie mógł w żaden sposób dojść do ładu z niesfornym pupilem, zajął mec. Szyszkowski. Ale i temu nie udało się powstrzymać magnata. Trze-cim z kolei kuratorem został p. Jaxa-Chamiec.

Tymczasem zadłużenie majątku wzro-sło do granic zgola fantastycznych. — Hrabia i jego małżonka przestali otrzy-mywać pieniądze.

Wyjechali wówczas do pałacu w dalekim, olbrzymim majątku rozcią-gającym się na polsko-sowieckiej gra-nicy.

Pałac hrabiego Jarosława Potockie-go jest prawdziwym muzeum. Obrazy, porcelana, meble... Cóż kiedy nie można sprzedać, bowiem wszystko jest zajęte przez komornika.

Komornik zajął za długi i podatki lasy i łąki, zabudowania i inwentarz. Suma wierzytelności wynosi dzisiaj około 9 milionów złotych. Po nowym roku majątek ma być wystawiony na li-cytację. Taksatorzy ocenili go na 4 mi-liony złotych, a zatem pozostałoby około 5 milionów deficytu...

Ostatnio hrabia Jarosław nadesłał do Warszawy kilka listów, błagając dawnych przyjaciół i znajomych o — przysłanie 50 złotych na bilety kole-jowe, spodziewając się bowiem bliskiej licytacji, pragnąłby w Warszawie oso-biście wszcząć starania o odsunięcie tego ostatniego ciosu, który może zeń zrobić nędzarza...

W listach tych Jarosław Potocki pisze, że mieszka z małżonką w opu-stoszałym pałacu. Nikt im nie usługuje bo służba od 2 lat nie otrzymywała należnych pensji. Małżonkowie żywią się mlekiem, chlebem razowym i tem ptactwem, które hrabia Jarosław schwy-ta w sieci.

NOWO OTWORZONY

Sklep Perfumeryjno Kosmetyczny

p.f. „Perfumerja Helena” Aleja 31 tel. 12-78

Urządzony według ostatnich wymogów higieny poleca największy i najmodniejszy wybór perfum, mydeł toa-letowych, wody toaletowej, pasty, kremów, oraz naj-elegantszą i najmodniejszą galanterię kosmetyczną. Ceny najniższe. Prosimy o bejrzyć naszą wystawę okien.

„Perfumerja Helena” II Aleja 31.

Firma „LOKATOR” Aleja 12

poleca przyjemne podarki na święta w postaci perfum o najmodniejszych zapachach oraz wody kwiatowe. Również wyroby stalowe i księgi handlowe po cenach niższych.

Częstochowski

Bank Spółdzielczy

z ogr. odp.

Częstochowa, Panny Marji 7

wykonuje wszelkie czynności, wchodzące w zakres bankowości.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

Z. BIBER (dawniej Edelist)

ul. Panny Marji 6.

Wykonywa nowoczesne zdjęcia artystyczne i portrety. Fotografuje do dowodów osobistych i legitymacji. Dla P.P. Amatorów kopjowanie i wywoływanie na poczekaniu.

CENY NISKIE.

Nagrodzone G-d Prix Liège 1930 i Medalami Złotymi na P. W. K. w Poznaniu 1929. — Firma egzystuje od roku 1882.

CZĘSTOCHOWSKIE ZAKŁADY WYROBÓW WŁÓKIENNICZYCH „STRADOM“ Sp. Akc.

WARSZAWA, Moniuszki 2. Tel. 204-91, 619-35, Dyrekcja 324-06. — Adres telegraf. „STRADOM“.

ZAKŁADY WYRABIAJĄ:

— Wyroby jutowe: —

Sprzedaż których odbywa się w Biurze sprzedaży wyrobów fabryk jutowych sp. z o. o. Warszawa, Królewska 10.

Worki wszelkiego rodzaju do zboża, maki, cukru, soli, cementu itp., wańtuchy do chmielu, wełny itp., sienniki, wsypy. Płótna jutowe filtracyjne, opakunkowe itp. Przedzę jutową różnych numerów, surową i farbowaną, do wyrobu pasów, dywanów i przedzę dla introligatorów.

Wyroby lniane:

Przędę suchą i moką przedzoną, dratwę, nici maszynowe, tkaniny surowe opakunkowe, worki, sienniki, płótna filtracyjne itp., tkaniny tapicerskie, oponowe, surowe płótno lniane, maglownikowe, leżakowe, ręcznikowe, ścierkowe gładkie i des., wańtuchy, prześcieradłowe, kraw. sztywne.

Wyroby konopne:

Przędę zwykłą, przedzę na sieci, przedzę siodlarską, dratwę, szpagat zwykły i z konopi włoskich wszelkich grubości, nici do szycia worków, tkaniny do różnych celów, płótna filtracyjne, brezentowe, oponowe i t. p.

ZE ŚWIATA.

Zabawny spór o darowanie majątku przywódcy hitlerowskiemu.

Zabawny spór wynikł w Niemczech, na tle darowania majątku ziemskiego je dnemu z przywódców hitlerowskich, a mianowicie bawarskiemu podsekretnarzowi stanu ministerstwa rolnictwa, Jerzemu Luberoi.

Oto za wzorem darowizn majątków dla Hindenburga i Hitlera, podarował związek chłopów bawarskich Luberoi majątek Hirschwang, z okazji jego urodzin. Luber darowiznę przyjął. Natychmiast jednak został zwolniony ze swego stanowiska przez namiestnika Bawarii, przyczem ogłoszono oficjalny komunikat, w którym wyraża się jako przyczynę zwolnienia podano przyjęcie tej darowizny.

Komunikat mówił, że przez przyjęcie tego rodzaju darowizn mogłaby być naruszona niezależność i swoboda decyzji Lubera, czyli innymi słowy zarzucał mu przekupstwo.

Tymczasem przywódca chłopów niemieckich (Reichsbauernführer), Darre, ogłosił na drugi dzień komunikat, biorąc Lubera w obronę, oświadczając, że przyjęcie dziedzicznego majątku, którego nie można sprzedawać, nie powinno się uważać za wzbogacenie się. Luber zresztą zwrócił darowany majątek, nadmieniając, by oddano go na cele biednych dzieci członków organizacji hitlerowskiej.

Niemcy śledzą z olbrzymim zaciekawieniem dalszy obrót tej niezwyklej sprawy.

Wąż powietrzny po węzu morskim.

Anglia ma obecnie dwie sensacje, niebylejakie: chodzi tu o węza morskiego i o nową jego odmianę — węza powietrznego.

Niedawno temu ludność osady rybackiej w Loch — Ness, nad jeziorem szkockim, zaalarmowała władze wiadomością o węzu morskim, który się pojawił w jeziorze. — Wąż ten długości około 12 metrów, jak twierdzą ci, co go widzieli, miał jakoby ślepie wielkie jarzące, niewiele co mniejsze od latarni samochodowych.

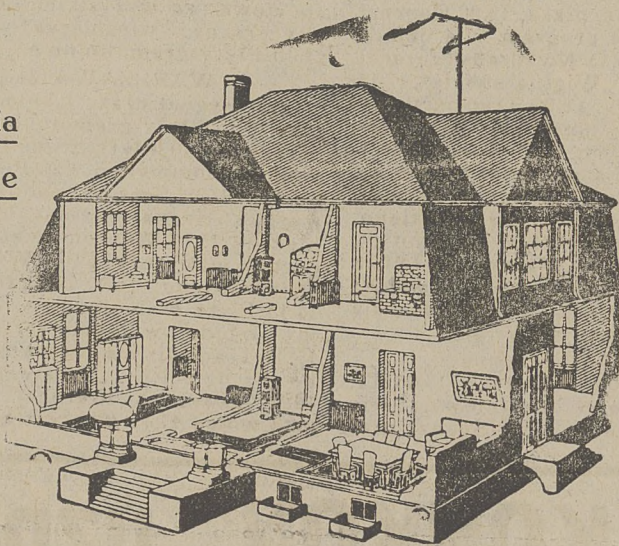
Jak zwykle bywa z węzem morskim, pojawił się i zniknął.

Tymczasem w ministerstwie lotnictwa w Londynie, zjawiła się mrs. Butler, żona dyrektora linii lotniczej. Mrs. Butler, która jest sama pilotką, latała w okolicy Harrow, gdy w tem dostrzegła przed sobą w powietrzu potwornej wielkości stworzenie, ni to zwierzę, ni ptak. Potwór ów leciał na spotkanie mrs. Butler, skrzydła olbrzymiej rozpiętości były powietrze, a korpus wił się w torsjach gwałtownych. Mrs. Butler cudem — jak mówi — uniknęła zderzenia z fruującym monstrum. Potwór nie napastował aeroplanu i zniknął wkrótce we mgłę.

Urzednicy ministerstwa obiecali Mrs. Butler przeprowadzić dochodzenie. Prasa angielska natomiast ma powód do uciechy: nowa rubryka powstała — wy-czyni węza powietrznego.

Przedsiębiorstwo Instalacyjne inż. IGN. FINKELKRAUT Katedra na 7, Tel. 13-59.

Ogrzewania
Centralne

Kanalizacja
i
Wodociągi

Urządzenia
wody gorącej

Ogrzewania centralne mieszkaniowe nie wymagające piwnic
Higieniczne Proste w obsłudze
Tanie i Ekonomiczne.

Częstochowska Fabryka Farb „ZAWODZIE” w Częstochowie

POLECA: Farby malarskie, tapetowe, do lakierów, do nitrocelulozowych lakierów itd.

PRACOWNIA ZEGARMISTRZOWSKO-JUBILERSKA

FELIKS WALEROWSKI Al. Wolności 3-5.

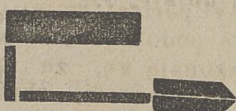
WYKONUJE PO CENACH NAJNIŻSZYCH wszelkie roboty wchodzące w zakres prac zegarmistrzowsko-jubilerskich. Reperacje antycznych zegarów, parlofonów najnowszego systemu. — Ceny Konkurencyjne.

Fabryka wyrobów metalowych

I. ALTMAN

Częstochowa, ul. Warszawska 67. — Telefon 16-51.

WYRABIA:

OKUCIA MEBLOWE — CZĘŚCI ROWE-
ROWE — WKRETKI DO DRZEWA
i METALI — ŁYŻWY

Największą atrakcją sezonu radiowego jest:

3-ch lampowy odbiornik Z 233 „ELEKTRIT“

wyszkolony i odbierający do 100 stacji od 18 metr. do 2000

wyłączne zastępstwo f-ma „ELEKTRA“

Częstochowa, Aleja 36 tel. 14-62.

Fabryka Łyżek Blaszanych

I. Sz. i B. Landauowle
w Częstochowie, Fabryczna 1 | 3

Częstochowskie Biuro Ekspedycyjne

M. KOHN

Częstochowa, Piłsudskiego 13.

załatwia szybko
wszelkie sprawy transportów
po cenach przystępnych,

KANTOR WYMIANY
i LOTERJI PAŃSTWOWEJ

J. Weksler

Aleja 6,

Poleca losy do klasy IV.

Wymienia waluty obce po kursie dnia

Najpiękniejsza i najmiłsza
gwiazdka to

■ APARAT FOTOGRAFICZNY ■

jakie poleca w wielkim wyborze

Firma „OPTYK MEDICAL“

II Aleja 31.

Również wszelkie artykuły
optyczne jak okulary, bino-
kle, lorniony, lornetki
itp., oraz wyroby stało
we: manicure i przybo-
ry do golenia. xxxxxx

Ceny gwiazdkowe znacznie niższe.

Eleganckie i modne najlepszej jakości
ubioy: damskie, męskie i uczniowskie
poleca Sz. Kliencieli

Magazyn ubiorów „SZYK“

Al. Wolności Nr. 3-5,

brama żelazna w podwórzu.

UWAGA! Kto jeszcze nie zdążył zrobić
zakupu ubiorów niech spieszy do naszej
firmy gdzie w czasie przedświątecznym,
nabędzie ubioy po cenach specjalnie
niskich.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA“

wł. MARJAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja 21, tel. 2448

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich
pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe
i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papiero-
sy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe,
weksle i t. p.

SPRZEDAJE bilety ulgowe i miesięczne
autobusów miejskich.

OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA.

Swetry, pulowery, rajtuzy i reformy gwarantowane czysto wełniane

po niskich cenach poleca pracownia **Z. Gliksman, B. Joselewicza 4.**

Szkoła Tańców

baletm. **K. KOŚTECKIEGO**
w lokalu własnym ul. Waszyngtona 6.
Przyjmuje zapisy na kursy I, II, III, lek-
cje osobiste codz. od 10 r. do 9 wiecz.
UWAGA! W Święta Boż. Narodz. w nie-
dziele, poniedziałek, wtorek, lekcje prak-
tyczne od 6.30 wiecz. Choinka i Mikołaj.

ZOSTAŁA OTWARTA

przy ul. Kilińskiego 5 (lewa oficyna, parter.)

Czytelnia „Palatyn”

zaopatrzona w ostatnie nowości be-
letrystyczne. Wielki wybór książek po
kilka egzemplarzy każdego dzieła.
Prenumerata miesięczna 1 zł. bez
kaucji

NARTY!

Najmilszy podarunek świą-
teczny dla młodzieży i star-
szych, to narty Müllera

Mechaniczna wytwórnia nart

W. Müller

Częstochowa, ul. Sowińskiego Nr. 34
(dawniej Miedziana)

Skład artykułów technicznych „TECHNOPOL”

Sp. z ogr. odp.

Częstochowa, Piłsudskiego 7

Poleca artykuły techniczne, wodociągo-
we, sanitarne, urządzenia łazienkowe.
RADJO. BATERJE ANODOWE.
Ładowanie akumulatorów.
Tanie lampy radjowe.

WĘGIEL

Najlepszych kopalń zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska.
Koks najlepszej marki, węgiel drzewny, drzewo opałowe.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna, ceny jaknajniższe:

poleca firma **SPOŁEM** sp. z ogr. odp.

w Częstochowie, Aleja Wolności 41, tel. 2230.

UWAGA!!!

Wytwórnia parasoli

NA GWIAZDKĘ!!

S. GRABINER

w Częstochowie I-sza Aleja 8
w podwórzu na prawo.

poleca w wielkim wyborze najmodniejsze parasole wszelkiego rodzaju.

Przyjmuje również reperacje po cenach znacznie niższych.

RADJO.

WARSZAWA 24 grudnia

9.00 Sygnał czasu i koleda 9.05 Gimnas-
tyka. 9.20 Płyty gramof. 9.50 Chwilka gosp.
domowego. 9.54 Program na dzień bieżący.
10.00 Nabożeństwo z Riekar Wielkich i ka-
zanie. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program na
dzień bieżący 12.10 Wiadomości meteorol.
12.15 XII ty poranek muz. z Filh. Warsz.
14.00 Słuchowisko wiejskie „Heca w Jaźwi-
nach”. 14.30 Płyty gramofon. 15.00 Gody na
wsi”, gawęda p. A. Cierniaka. 15.20 Koncert
ork. salonojowej. 16.00 program dla dzieci.
16.30 Płyty gramof. 16.45 Kwadrans literacki
17.00 Pogadanka p. t. „Wigilia świata”. 17.15
Transmisja z Krakowa. 18.00 Transmisja ze
Lwowa. 18.40 Recital śpiewaczy. 19.00 Pro-
gram na dzień następny. 19.05 Rozmaitości.
19.30 Radjotygodnik dla młodzieży. 19.45 Ży-
cie artystyczne stolicy 19.50 Koncert w wyk.
ork. symf. P.R. pod dyr. J. Ozimińskiego.
20.50 Dziennik wieczorny 21.00 Feljton pt.
„Pomnik Mickiewicza w Warszawie”. 21.15
D. c. koncertu 22.00 Na wesolej lwowskiej
fali. 23.00 Płyty gramofon. 24.00 Transmisja
Pasterki z Ostrej Bramy w Wilnie

WARSZAWA 25 grudnia

9.50 Program na dzień bieżący 10.00 Tr.
nabożeństwa z Krakowa. Kazanie p. t. „Świa-
tość Boża nad Betleem”. 11.57 Sygnał cza-

su 12.05 Program na dz. bieżący 15.00 Tran-
smisja ze Lwowa 16.30 Recital śpiewaczy
Z. Gadejskiej 16.45 Dr. M. Nałęcz-Dobrowol-
ski: „Cud Pasterki” (zdarzenie prawdziwe).
17.00 Koncert ork. lud. Dzierżanowskiego i
Suchockiego. 18.00 Słuchowisko p. t. Obrona
Częstochowy” pg. Elizy Bośniackiej. 18.40
Życie artyst. stolicy. 16.45 Program na dz.
następny 19.00 Audycja p. t. „Pokój ludziom
dobrej woli”. 20.00 Transmisja ze Lwowa.
21.00 Feljton p. t. „Wesoła wilja”. 21.15 Re-
cital fortep. Z. Rabcewiczowej. 22.00 Płyty
gramof. 12.11 Audycja transmitowana na
wszystkie rozgł. amerykańskie 22.15 Wiad.
sportowe ze wszystkich rozgł. P. R. 22.25
„Rycerskość wieśniacza” — opera z płyt.
23.30 Płyty gramofonowe.

WARSZAWA 26 grudnia

9.00 Sygnał czasu i koleda 9.05 Gimnas-
tyka. 9.20 Płyty gramofonowe. 9.35 Dziennik
poranny. 9.40 Płyty gramofon. 9.50 Chwilka
gospod. domowego 9.54 Program na dzień
następ. 10.05 Transm. nabożeństwa z Rozna-
nia 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz.
bieżący 12.10 Wiadom. meteor. 12.15 Kon-
cert w wyk. ork. Filh. Warsz. pod dyr. J.
Ozimińskiego 14.00 „Pogadanka rolnicza”.
14.15 Płyty gramofonowe. 15.00 „Korzystaj-
my z lodu w gospodarstwie wiejskim”.
15.20 Transmisja z Katowic. 16.00 Słuchowis-
ko dla dzieci pt. „Panajezusowe drzewko”.
16.45 Kwadrans literacki. 17.00 Transmisja
ze Lwowa 17.15 Koncert koled wyk.: Chór

19.00 Program na dz. następny 19.05 Rozmai-
tości. 19.30 Płyty gramofonowe. 19.40 Ży-
cie artystyczne stolicy 19.45 Feljton aktu-
alny. 20.00 „Bał w Savoy’u”, premiera w
Polsce. Operetka w 3-ach aktach 23.00 Mu-
ka lekka i taneczna z kaw. „Italia”.

WARSZAWA 27 grudnia

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Gimnastyka 7.20
Płyty gramofon. 7.35 Dziennik poranny 7.40
Płyty gramofon. 7.52 Chwilka gospod. domo-
wego. 7.55 Program na dz. bież. 11.40 Codz.
przegląd prasy polskiej 11.50 „Życie arty-
styczne stolicy” 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Pły-
ty gramofon. 12.30 Dziennik południowy.
12.35 Wiad. meteor. 12.38 Płyty gramofono-
we. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim
15.30 Wiadom. gospod. 15.40 Płyty gramofono-
we. 15.50 Transm. z Wilna 16.10 Program
dla dzieci. 16.40 Skrzynka pocztowa, omó-
wi dr. M. Stępowski 16.55 Płyty gramofono-
we. 17.10 Transm. z Poznania 17.50 „Skrzyn-
ka pocztowa rolnicza”, omówi inż. W. Tar-
kowski 18.00 Transmisja z Poznania 18.20
Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia”.
19.00 Program na dzień następ. 19.05 Roz-
maitości. 19.25 K. Irzykowski „Dramaty
Książęce”. 19.40 Wiadom. sportowe 19.47
Dziennik wiecz. 20.00 Muzyka lekka w wyk.
ork. P. R. pod St. St. Nawrota i Igo Sym.
21.00 Transmisja z Poznania. 21.15 Recital
śpiewaczy 22.00 Odczyt w języku esperan-
ckim ze Lwowa. 22.20 Muzyka taneczna z
restaur. „Gastronomia”. 23.00 Wiadomości
meteorol. dla komun. lotn. i komun. policyj
nv. 23.15 Muzyka taneczna

Częstochowska Fabryka Papierów Kolorowych

Wytwórnia Zeszytów Szkolnych

i wyrobów papierowych

p. f. „EXPRESS”

Częstochowa, Fabryczna 12.

Skład fabryczny, Katedralna 3-5.

Firma G. BRAUN Aleja Nr. 9

telefon 23-54 (dawniej Aleja 1)

Poleca szpagat konopny, przedzie szwackie
i rymarskie f-my Stradom oraz przybory ta-
picarskie po cenach konkurencyjnych. Dla
Panów ogrodników szpagat na maty ze spec-
jalnym abatem.

Wózki dziecięce „KONKON” uznane za najlepsze

EUGENJUSZ SUE.

KSIAŻĘ PODZIEMI

174)

POWIEŚĆ.

— Kiedy przyjdzie notariusz Fer-
rand, niech zaczeka w niebieskiej salce,
a księcia Rudolfa Gerolstein, skoro przy-
jedzie, zaraz tu wprowadzić.

Domawiając ostatnich słów, zaledwie
mogła ukryć dumną radość, rozsadzają-
jącą jej serce.

— Nakoniec, — zawołała, zostawisz
sam na sam z bratem, — nakoniec zbli-
żam się do tej mioty, co była celem,
marzeniem całego życia mojego. Wró-
ba się spełni.

— Saro, uśmierz to uniesienie, — od-
parł brat surowo, — jeszcze wczoraj wąż
piłsi, czy żyć będziesz, zawiedziona
jeszcze raz nadzieja, zadałaby ci cios
śmiertelny.

— Masz słusność, Tomie; cios był-
by zabijający, bo nigdy nadzieje moje
nie były tak bliskie ziszczenia. Pewna
jestem, że jedynie dlatego nie umarłam
z moich cierpień, bo mi sił dodawała
myśl, że zdołam skorzystać z odkrycia,
jakie mi udzieliła zabójczyni wpród,
nim mnie uderzyła żelazem. Ta myśl
jedna utrzymywała moje życie, zawie-
szone na włosku. Co za piękna nadzie-
ja, być żoną księcia udzielnego, prawie
królową.

— Powtórzam, Saro, wystrzegaj się
nierozsądnych marzeń, przebudzenie by-
łoby straszliwe.

— Marzenia nierozsądne. Jakto, kie-
dy Rudolf się dowie, że dziewczynka,
znajdująca się dziś u świętego Łazarza
jest naszą córką, czyż nie myślisz, że
wtedy...

— Myślę, — przerwał Tom z gory-
czą, — że księżęta raczej powodują się

pewnymi względami politycznymi, niż
pociągami uczuć.

— Czy tak mało liczysz na moją
zręczność?

— Książę nie jest już młodzieńcem
namiętnym, prostego serca, którego nie
gdyś usidliłaś, te czasy dawno i bezpo-
wrotnie minęły, minęły one także i dla
ciebie.

Sara uśmiechnęła się i rzekła z go-
dnością:

— Czy wiesz, czemu włożyłam te
korale? te suknie białe? bo pierwszy
raz, kiedy mnie Rudolf widział u dworu
w Gerolstein, byłam w białej sukni i
miałam na swojej głowie te same ko-
rale.

— Co? — zawołał Tom zdziwiony, —
chcesz wywołać te wspomnienia? i nie
lękasz się ich wpływu?

— Znam Rudolfa lepiej niż ty. Bez-
względnie rysy moje, dziś zmienione
wiekiem i cierpieniami, nie są już te,
jakie widział w młodej, szesnastoletniej
dziewczynie, którą tak kochał. Ale ja
byłam pierwszą jego wymarzoną miło-
ścią, a to zawsze zostawia w sercu nie-
zatarłe ślady.

— Ale z tem lubem wspomnieniem
łącza się i straszne, czy zapomniawsz
smutny koniec waszego romansu?

— Litość zastąpiła miejsce nienawi-
ści. Od czasu, jak wie, iż byłam bliską
śmierci, codziennie przysyła barona Graun
dowiadując się o moim zdrowiu.

— Rozumie, że jesteś umierającą, że
ma się z tobą pożegnać już na zawsze.
Zbłądziłaś, nieuwiedamniając go w swo-
im liście o odkryciu, które mu chcesz
udzielić.

— Wiem, dlaczego to robię. To od-
krycie przejmie go zdziwieniem, rado-
ścią, a ja... skorzystam z tej pierwszej
chwili jego rozczulenia. Albo dziś, albo
nigdy — powie mi:

Trzeba małżeństwem uprawnić u-
rodzenie naszego dziecka.

— Jeśli powie, święcie dotrzyma sło-
wa i nadzieja całego życia mojego speł-
niona.

— Tak jest, ale trzeba, żeby to po-
wiedziało.

— I żeby go do tego skłonić, niecz-
go w tak stanowczej chwili nie powin-
nam zaniedbać.

— Naturalnie.

— Znam Rudolfa, gdy będzie pewny,
że odzyska córkę, przezwycięży swoją
nienawiść i nie uleknę się żadnej ofia-
ry, żeby dziecku swojemu zapewnić los
najświetniejszy, najgodniejszy zazdrości.
Żaluje, że mnie dziś nie wpuszczono do
św. Łazarza, gdzie, jak wiadomo, ona
ma się znajdować; mimo wszelkie nale-
gania i prośby, nie otrzymałam żadnych
objaśnień, nie mając listu do dyrektora
wieźnienia.

— Cóż tedy?

— Napisałam list do prefekta w two-
jem imieniu, ale jutro dopiero odbiorę
odpowiedź, a książę niezadługo przybe-
dzie. Lepiej było, gdybym mu ja sama
przedstawiła, należało ją wprzód
odebrać, a potem dopiero księcia do
siebie prosić.

— Jakie dowody przedstawiś Ru-
dolfowi?

— Uwierzy, gdy przeczyta zeznanie,
które mi dyktowała zabójczyni; gdy zo-
baczysz twoją korespondencję z notariu-
szem i panią Seraphin, aż do mniema-
nej śmierci dziecięcia; kiedy usłyszy
wyznanie notariusza, który, zatrwożony
mojemi groźbami, zaraz tu będzie, uwie-
rzy, kiedy zobaczy portret mojej córki,
dotąd do niej tyle podobny. Te wszyst-
kie dowody przekonają go, że mówię
prawdę i obudzą się uczucia, skutkiem
których ja, choć na jeden dzień, będę
udzielną księżną.

W tej chwili pojazd zaturkotał na
dziejdzin.

— To napewno on, Rudolf, — zawo-
łała Sara.

Tom podeszedł do okna i wyjrzawszy
odpowiedział:

— Tak, to on; wysiada obecnie z po-
jazdu.

— Daj mi rękę, bracie, — przerwała
Sara i, kładąc rękę jego na swem sercu,
spytała z uśmiechem:

— Czy jestem wzruszona?

— Nie, nie, nie, serce nie bije mo-
cniej, — zawołał Tom w osłupieniu, —
wiem, jak umiesz panować nad sobą, ale
w takiej chwili, kiedy idzie dla ciebie
o szczęście albo śmierć, bo powiedziałam
ci raz jeszcze, że chybiona nadzieja za-
bije cie.

— Czemu się dziwisz?

— Czyż to nie dziwne?

— Dotąd, czyż nie wiesz? nie nie
wzruszyło serca, nie, prócz nadziei zo-
stać udziałną księżną. Teraz odejdz,
słyszę kroki Rudolfa, odejdz! — powtó-
rzyła tak nakazującym tonem, że brat
nie śmiał się opierać.

Zaledwie Tom wyszedł drzwiami bo-
cznymi, gdy Rudolf się ukazał.

W oku jego, kiedy przestępował
próg, malowała się litość, ale gdy uj-
rzał Sarę, siedzącą, prawie wystrojoną,
cofnął się zdziwiony z ponurem niedo-
wierzaniem. Hrabina, jakby odgadując
myśl jego, rzekła mu tonem słodkim i
słabym.

— Książę rozumie, że znajdziesz
mnie umierającą, przyszedłeś pożegnać
się ze mną.

— Ostatnią wolę umierających zaw-
sze poczytywałem za świętą, ale tu wi-
dzę niegodny podstęp.

— Uspokój się, książę, — odpowie-
działa Sara, — nie zwiódłam cię; podo-
bno kilka godzin życia tylko mi zosta-
je, chciałam oczczdzić ponurego wid-
ku, co zwykle otacza konających, che-
łam umrzeć, tak ubrana, jak byłam pr-
 pierwszym naszym spotkaniu.

(C. d. n)